

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE ZUTPHEN EN TWENTE
DERDE ZONDAG NA TRINITATIS
28 JUNI 2020

BLOKFLUIT: Johann Sebastian Bach, BWV 73, Slotkoraal

VOORBEREIDING

v: †In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest

Onze hulp is in de naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft.

Geen uithoek in het menselijk bestaan laat Gij links liggen, God. Geen mens buiten uw ontferming. Dit te beseffen is vaak te groot voor ons. Help ons om ons niet te laten afleiden, om geconcentreerd op en met uw Woord te leven, om te leven van de deelachtigheid in Jezus Christus, onze Heer. Wij bidden U; vergeef ons al wat wij misdeden.

g: opdat wij weer in vrede leven.

v: †De Heer ziet ons en vergeeft onze zonden, hij plaatst ons ook nu weer op de weg van de nieuwe morgen, de morgen van de opstanding.
Amen.

GROET

v: De Heer zij met u,

g: en met uw geest.

LEZING UIT HET OUDE TESTAMENT: Jeremia 29: 4-14

Dit zegt de Heer van de hemelse machten, de God van Israël, tegen de ballingen die Hij vanuit Jeruzalem naar Babel heeft laten voeren: Bouw huizen en ga daarin wonen, leg tuinen aan en eet van de opbrengst, ga huwelijken aan en verwek zonen en dochters, zoek vrouwen voor je zonen en huw je dochters uit, zodat zij zonen en dochters baren. Jullie moeten in aantal toenemen, niet afnemen. Bid tot de Heer voor de stad waarheen Ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. Dit zegt de Heer van de hemelse machten, de God van Israël: Laat je niet misleiden door je profeten en waarzeggers. Hecht geen geloof aan hun dromen; ze dromen slechts wat jullie wensen. Wat ze in mijn naam profeteren zijn leugens. Ik heb hen niet gezonden - spreekt de Heer. Dit zegt de Heer: Als er in

Babel zeventig jaar voorbij zijn, zal Ik naar jullie omzien. Dan zal Ik mijn belofte gestand doen door jullie naar Jeruzalem te laten terugkeren. Mijn plan met jullie staat vast - spreekt de Heer. Ik heb jullie geluk voor ogen, niet jullie ongeluk: Ik zal je een hoopvolle toekomst geven. Jullie zullen mij aanroepen en tot mij bidden, en Ik zal naar jullie luisteren. Jullie zullen mij zoeken en ook vinden, als jullie mij tenminste met hart en ziel zoeken. Ik zal me door jullie laten vinden - spreekt de Heer - en Ik zal in je lot een keer brengen.

PSALM 25: 1 (blokfluit) en 9 (gesproken)

1 Heer, ik hef mijn hart en handen
op tot U, beslecht mijn zaak.
Weer van mij de smaad en schande
van mijns vijands leedvermaak.
Ja, zij worden zeer beschaamd
die de goede trouw verachten,
maar wie uw gebod beaamt,
mag gelovig U verwachten.

9 Sla op mijn ellende d' ogen,
zie mijn moeite, mijn verdriet,
neem mijn zonden uit meedogen
gunstig weg, gedenk die niet.
Red mij en bewaar mijn ziel,
wil, mijn God, mij niet beschamen,
want ik schuil bij U, ik kniel
met uw ganse volk tezamen.

EPISTELLEZING: Romeinen 6: 8-11

Wanneer wij met Christus zijn gestorven, geloven we dat we ook met hem zullen leven, omdat we weten dat hij, die uit de dood is opgewekt, niet meer sterft. De dood heeft geen macht meer over hem. Hij is gestorven om een einde te maken aan de zonde, voor eens en altijd; en nu hij leeft, leeft hij voor God. Zo moet u ook uzelf zien: dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God.

BLOKFLUIT: Carl Philipp Emanuel Bach, Adagio

EVANGELIELEZING: Mattheus 10: 34-42

Denk niet dat ik gekomen ben om op aarde vrede te brengen. Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want ik kom een wig drijven tussen een man en zijn vader, tussen een dochter en haar moeder en tussen een schoondochter en haar schoonmoeder; de vijanden van de mensen zijn hun eigen huisgenoten! Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van mij, is mij niet waard, en wie meer houdt van zijn zoon of dochter dan van mij, is mij niet waard. Wie niet zijn kruis op zich neemt en mij volgt, is mij niet waard. Wie zijn leven probeert te behouden zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, die zal het behouden.

Wie jullie ontvangt ontvangt mij, en wie mij ontvangt ontvangt Hem die mij gezonden heeft. Wie een profeet ontvangt omdat het een profeet is, zal als een profeet beloond worden, en wie een rechtvaardige ontvangt omdat het een rechtvaardige is, zal als een rechtvaardige beloond worden. En wie een van deze geringe mensen een beker koel water te drinken geeft alleen omdat het een leerling van mij is, ik verzeker jullie: hij zal zeker beloond worden.

OVERWEGING

Gemeente van Jezus Christus,

Afgelopen week had ik een gesprek met een vrouw van ongeveer 60 jaar die al lange tijd teveel alcohol gebruikt. Ze vertelde dat de alcohol de nare gevoelens dempt, die voortkomen uit de angsten die ze heeft. De mevrouw wil graag van de alcohol af, omdat ze merkt dat het een slechte uitwerking heeft op haar gezondheid en conditie, omdat ze een aanzienlijk deel van haar leven in het geheim doorbrengt, omdat ze graag haar zelfvertrouwen wil ontwikkelen.. niet meer verslaafd zijn. Ze heeft zich aangemeld voor behandeling. De wil is er zeker. Maar in het gesprek werd duidelijk dat de wil er wel is, maar de focus niet. De focus, de gerichtheid, is van wezenlijk belang, zeker als je precies dat wilt gaan doen wat misschien wel het moeilijkste in je leven is. Als je focus zwabbert, dan krijg je moeilijke dingen niet voor elkaar. Ik gebruikte in het gesprek met de mevrouw de vergelijking met een hoogspringer. De lat ligt op een bepaalde hoogte, en om er overheen te komen heeft de hoogspringer alle concentratie nodig, op de lat, om de stappen precies goed te zetten om het lichaam goed te bewegen. Als de concentratie maar *a split of a second* verslapt, dan is de lat te hoog...

Jezus heeft te maken met discipelen die nog maar een korte geschiedenis hebben

en met het geloof dat God in Jezus Christus onder de mensen is. De discipelen zijn van geboorte af aan joods, ze zijn bekend met de wet en de profeten, met het geloof in God, maar dat God in hun Heer Jezus aanwezig is, dat is nog vrij nieuw voor hen. En dit geloof in Jezus Christus brengt een hele andere realiteit met zich mee. Met God in het midden die een directe relatie aangaat, komt de mens zelf heel anders in het geding... hij is leerling van Jezus die tastbaar is, die zich tastbaar, zichtbaar barmhartig en vergevingsgezind toont, en de leerling daarin deelachtig maakt.. U en mij... Wij zijn zelf in Gods Geestkracht betrokken... Het eerste vers uit het Evangelie vandaag is: denk niet dat ik gekomen ben om op aarde vrede te brengen. In een andere vertaling staat denk niet dat ik gekomen ben om op aarde vrede te werpen. Als een pakketje, alleen van God uit. Dat is het niet. Dan zou de enige relatie zijn dat God uit de hoge inderdaad een pakketje toewerpt naar de mensen, en dat wij dat pakketje ontvangen... en dan? Dat is niet waar het over gaat. Jezus legt uit dat het er juist om gaat dat je in een relatie bent, je geest is gericht op... Op mij, zegt Jezus. En om de vergelijking nog een keer te trekken met de vrouw die een alcoholprobleem heeft... die focus is volstrekt nodig, anders ga je zwabberen, dan is je hart hier en daar, en ondertussen leef je niet in verbondenheid met God. Om dit aan de discipelen en ook aan ons duidelijk te maken gebruik Jezus het meest scherpe beeld wat er maar is. Als je meer houdt van je vader, je moeder, je kind dan van mij, dan loop je mij mis.

Wanneer wij deze woorden van Jezus geïsoleerd lezen, dan wekt dit onbegrip op, toch? Is Jezus nou bezig om mensen, om familie nota bene uit elkaar te drijven, om een wig te drijven? Nee dat is niet de inzet, zeker niet. Maar als je mij wilt volgen, zegt Jezus, niet alleen in de stappen die je zet, maar met je hele wezen, en wilt leven van de bevrijding die daarin meekomt, dan is het echt nodig dat je jezelf door mij en laat trekken, naar mij toe, zegt Jezus.

Gemeente, is dat nou nodig, zo volstrekt? Jezus legt het zo uit. Maar werkt het zo voor u en mij? Ik moet u zeggen dat ik heb moeten ervaren dat het inderdaad zo is... er is zoveel dat afleidt, zoveel wat een mens kan doen wegdrijven, uit de gerichtheid op God en de relatie met God, dat focus nodig is... De eigen focus is niet het evangelie, maar maakt het hart, het verstand en de ziel wel toegankelijker... Het is God zelf die onze ziel opzoekt, ons hart zachter maakt, ons verstand verlicht.

Niet op onszelf gericht, maar op Hem, de Eeuwige die ons leven draagt... En in Hem treffen we onze naaste en in onze naaste treffen we Hem... In hoofdstuk 22 van het Mattheusevangelie wordt het grote gebod, de samenvatting van de Thora, bevestigd:

heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.

De naaste, in relatie staan. In Mattheus ontdekken we daarvan een diepe dimensie... In de relatie met de naaste komt Christus mee... ik gebruik hier het woord identificatie, hoewel dat misschien niet toereikend is... Misschien is mysterie een passender woord... Ik bedoel dit: in Mattheus 25 lezen we dat Jezus zegt: "Wat u aan de minste hebt gedaan, hebt u aan mij gedaan. En vandaag, in hoofdstuk 10: "Wie jullie ontvangt, ontvangt mij en wie mij ontvangt, ontvangt hem die mij gezonden heeft." Een verwevenheid die Johannes overigens ook expliciet naar voren brengt. Terugkomend op het woord 'pakketje'. U en ik, de vrede, de ontferming, de naaste... in de Geest van de Bijbel, in Gods Geest... geen afzonderlijke pakketjes, geen afzonderlijke eenheden. Nee, in Christus zijn wij een en in Hem zijn wij een in God. Jeremia schrijft: "Jullie zullen mij zoeken en ook vinden, als jullie mij tenminste met hart en ziel zoeken."

Dit vraagt concentratie, focus, doordenking, bezinning met hart en ziel. Op Hem die zich tot en met, tot in de dood en door de dood heen met mensen heeft geïdentificeerd. De Bijbel toont ons dat God geen wig wil slaan tussen mensen, tussen familieleden. Integendeel, in Christus is eenheid, volheid, vervulling... Dit vraagt om geloof... om hechten van verstand, hart en ziel... Aan Hem die ons licht en ons leven is.

Amen

LIED 944: 1 (gesproken) en 4 (blokfluit)

- 1 O Heer, verberg U niet voor mij,
wanneer ik mij verberg voor U.
Gij weet het, ik ben bang voor U,
ontwijk U en verlang naar U.
O ga niet aan mijn hart voorbij.

- 4 Heer, roep mij als uw dwalend schaap,
dat U niet zoekt en U niet vindt.
Geef mij, als een die Gij bemint,
geef, dat ik als uw eigen kind
uw stem mag horen in mijn slaap.

GEBEDEN – ACCLAMATIE LIED 368 g

Vader in de hemel, U die zich ontfermt over mensen, Gij kent het zwerven van een mensenziel. Er is zoveel dat trekt, gedachten, overtuigingen, onrust... en misschien ook verslaving, angsten, sombere gevoelens... Gij weet dat wij niet zonder uw uitgestrekte hand kunnen. Trek ons naar u, toe, en leg dankbaarheid in ons hart om al het goede, om Christus, onze Heer en onze broeder, in en door wie wij leven. Nadat het coronavirus in de afgelopen maanden verschrikking heeft gebracht in het leven van mensen, zijn wij dankbaar dat in het land een periode is gekomen van minder druk op de zorg, meer ontspanning. Maar er is zorg over landen waar het virus des te heviger doorwoekert. Wij bidden voor goedheid, vrede, wijsheid onder de mensen. Behoed uw schepping, behoed uw mensen voor dwaasheid, plundering, brutaliteit, voor eerzucht van kleine leiders en grote leiders. Geef vrede, Heer, geef vrede... zo bidden wij...

Wij bidden voor mensen en bedrijven die door de coronacrisis in ernstige problemen zijn gekomen. Dat in deze ellende niemand over het hoofd wordt gezien en gezocht wordt naar constructieve oplossingen. Zo bidden wij...

Hij die in het midden van mensen leeft, neemt ons bij de hand en leidt ons in uw licht, Hij richt op de mens die in nood is door angst, zorgen, vermoeidheid, ziekte. Wij bidden U om behoud en bevrijding van onze ziel. Om concentratie op uw bevrijdend Woord, om gerichtheid op uw Zoon, Jezus Christus.

En wij bidden in stilte...

Onze Vader, die in de hemelen zijt, uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome, uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op aarde,
geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van het kwade.
Want U is het rijk en de kracht en de heerlijkheid,
in eeuwigheid, Amen

BLOKFLUIT: Johann Sebastian Bach, BWV 135, Slotkoraal 135

ZEGEN

De Heer zegene u en behoede u,

De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig

De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.

Amen†